

Povinnosti lékaře a nemocného při stanovení diagnózy venerického onemocnění

Výskyt pohlavních onemocnění v ČR podléhá povinnému **Hlášení pohlavní nemoci**, které zahrnuje aktivní pohlavní onemocnění včetně reinfekcí a úmrtí. Jednotlivá hlášení jsou zaznamenávána do **Registru pohlavních nemocí (RPN)** Krajskými hygienickými stanicemi (KHS). Statistiky jsou vedeny již od roku 1959 prostřednictvím **Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS ČR)** (<https://www.uzis.cz/>).

Povinnému hlášení v ČR podléhají klasické pohlavní choroby (*syphilis, gonorrhoea, ulcus molle, lymphogranuloma venereum, granuloma inguinale*) a z ostatních HIV/AIDS, virové hepatitidy, *pediculosis, scabies* a chlamydiové infekce. Dispenzarizace a evidence pohlavních nemocí patří do kompetence dermatovenerologie.

V případě klasických pohlavních chorob musí lékař i pacient respektovat zákonná opatření, která jim udělují určité povinnosti. Jednotlivé povinnosti lze dělit na povinnosti lékařů, dermatovenerologického oddělení a povinnosti pacientů.

Povinnosti lékaře

Hlášení sexuálně přenosných onemocnění (podezření, ohrožení i úmrtí) na zvláštních předepsaných tiskopisech. Další povinností je **informovat nemocného** o charakteru onemocnění, možném přenosu a poučení si nechat podepsat. Následně provede **depistážní šetření** (zjistit všechny kontakty a zdroje onemocnění). Následně je lékař povinen **léčit nemocného**, provádět **pravidelná vyšetření** a **dodržovat lékařské tajemství**. Poslední povinností je **nahlásit porušení předpisů** ze stran nemocného a to především přerušeni léčby a povinných kontrol.

Povinnosti dermatovenerologického oddělení

Vedení **evidence pohlavních nemocí** a jejich statistika. Dokumentace venerologických pacientů musí být mimo centrální kartotéky a přístupná pouze zdravotnickému personálu. Veškerý zdravotnický personál pracující na dermatovenerologickém oddělení je vázán mlčenlivostí. Jedním z hlavních úkolů je **provádění depistáže**. Do depistážního šetření spadá aktivní vyhledávání zdrojů nákazy a ohrožených osob, které jsou uvedeny v tiskopise dodaném lékařem. Depistáž je vedena kvalifikovanou sestrou pod vedením lékaře.

Povinnosti pacienta

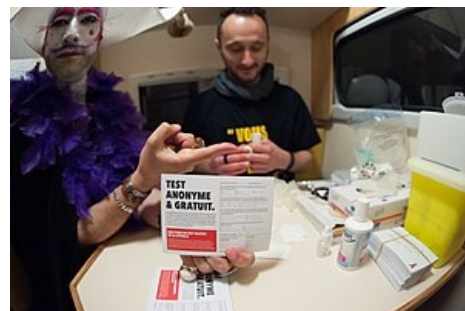
Venerický pacient je povinný **podrobit se vyšetření, léčbě a kontrolám**. Klient je zařazen do **evidence** po celou dobu onemocnění a vyřazen až na základě negativních výsledků. Nemocný má povinnost **dodržovat veškeré pokyny** od lékařů a zdravotnického personálu. Musí **informovat lékaře o všech kontaktech** a případně uvést zdroj nákazy (pokud ho zná). **Nesmí ohrozit nákazou** ostatní osoby (případně nakažení dalších osob může být bráno trestný čin). V průběhu dispenzární péče je povinen ohlásit změnu bydliště lékaři.

HIV test je doporučovaný u venerologických pacientů. Vyšetření je provedeno pouze se souhlasem pacienta. Test lze provést bez souhlasu u osoby obviněné ze spáchání trestného činu ohrožováním pohlavní nemocí nebo u fyzické osoby, která je nuceně léčena pro pohlavní onemocnění. Dále je možné provést vyšetření z diagnostického důvodu u osob v bezvědomí.

Vyšetření a prevence

Návštěva pacienta u dermatovenerologa je **bez doporučení praktického lékaře**. O všech údajích platí povinné zachování lékařské mlčenlivosti. Vyšetření je provedeno podle technického vybavení pracoviště, pokud není dostatečné, pacient je odeslán na příslušné dermatovenerologické oddělení nemocnice, případně do **STD center**.

V rámci prevence a šíření pohlavních nemocí jsou stanovena **preventivní opatření** týkající se novorozenců, gravidních, hospitalizovaných osob, dárců krve, tkání, kostní dřeně, orgánů a spermatu a u všech osob, u nichž na podkladě anamnézy nebo objektivního vyšetření nelze vyloučit podezření z nákazy či onemocnění v rámci diferenciální diagnózy. Je doporučován test na HIV protilátky, které je dobrovolné a možné provést pouze se souhlasem testované osoby.

Depistáž v terénu – anonymní testování

Informační plakát v boji proti STD

Odkazy

Související články

- Sexuálně přenosné infekce

Zdroj

- MACHOVCOVÁ, Monika. *Problematika pohlavních chorob u homosexuálně orientovaných mužů* [online]. ©2013. [cit. 7.5.2020]. <https://is.muni.cz/th/381558/lf_b/Problematika_pohlavnich_chorob_u_homosexualne_orientovanych_muzu.pdf>.
- KAŠTÁNKOVÁ, Věra. *Jaké jsou povinnosti lékařů a pacientů* [online]. ©2010. [cit. 7.5.2020]. <<http://medicina.cz/clanky/2482/34/jake-jsou-povinnosti-lekaru-a-pacientu/>>.